08/231-4799/ПР
05.12.2016

3

АПАРАТ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

вул. Хрещатик,36, м. Київ, 01044; приймальня (044) 202 77 76; 202 75 06; факс 202 76 41
E-mail:kmda@kma.gov.ua Код ЄДРПОУ 37853361
E-mail для електронних звернень громадян: zvernen@kma.gov.ua

28.11.2016 № 009-276р
на №_____ від _____

Заступнику міського голови –
секретарю Київської міської ради
Прокопіву В. В.

Шановний Володимире Володимировичу!

Відповідно до Порядку найменування об'єктів міського підпорядкування, присвоєння юридичним особам та об'єктам міського підпорядкування імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій у місті Києві, затвердженим рішенням Київської міської ради від 13.11.2013 року № 432/9920, у виконавчому органі Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) підготовлено проект рішення Київської міської ради «Про перейменування проспекту, бульварів, вулиць, провулків, уточнення назв та повернення історичної назви у місті Києві» (додається).

Просимо дати доручення щодо опрацювання зазначеного проекту профільними комісіями та відповідними підрозділами секретаріату Київської міської ради з метою подальшого їх винесення на розгляд сесії Київради.

На пленарному засіданні проект співдоповідатимуть голова постійної комісії Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків Березніков О. І. та заступник голови Київської міської держаної адміністрації Резніков О. Ю.

Додатки:
- проект рішення Київради на 5 арк.;
- пояснювальна записка на 2 арк.;
- звіт про підсумки громадського обговорення на 4 арк.;
- інформаційні довідки на 30 арк.;
- копія протоколів засідань Комісії з питань найменувань на 29 арк.

011114

З повагою
Керівник апарату В. Бондаренко

Хонда
Ільницька 235 05 65

08/231-4799/ПР
05.12.2016

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

III СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

_____№_____

ПРОЕКТ

Про перейменування проспекту, бульварів, вулиць, провулків, уточнення назв та повернення історичної назви у місті Києві

Відповідно до пункту 41 частини першої статті 26, частини першої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам міського підпорядкування імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій», Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», враховуючи протоколи засідань Комісії з питань найменувань від 03 жовтня 2016 року № 9, від 31 жовтня 2016 року № 10 та від 01 листопада 2016 № 11, а також з метою збереження історичного спадку територіальної громади міста Києва, Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Перейменувати проспект, бульвари, вулиці та провулки у місті Києві згідно з додатком 1.

2. Уточнити назви вулиць згідно з додатком 2.

3. Повернути провулку Ладо Кецховелі у Подільському районі історичну назву - провулок Воздвиженський.

ПОДАННЯ:

Київський міськийголова В. Кличко

ПОГОДЖЕНО:

Заступник голови Київської міської держаної адміністрації, співголова комісії з питань найменувань О. Резніков

Керівник апарату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), співголова комісії з питань найменувань В. Бондаренко

Директор Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської держаної адміністрації) М. Хонда

Постійна комісія Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків:

голова постійної комісії О. Березніков

секретар постійної комісії Т. Криворучко

Постійна комісія Київської міської ради з питань культури, туризму та інформаційної політики:

голова постійної комісії В. Муха

секретар постійної комісії О. Поживанов

Начальник управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради В. Слончак

4. Виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) здійснити організаційно-правові заходи щодо виконання пунктів 1-3 цього рішення.

5. Внести зміни до офіційного довідника «Вулиці міста Києва», затвердженого рішенням Київської міської ради від 22 січня 2015 року № 34/899 «Про затвердження офіційного довідника "Вулиці міста Києва"», відповідно до пунктів 1-3 цього рішення.

6. Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) врахувати в Реєстрі вулиць та інших поіменованих об'єктів у місті Києві положення пунктів 1-3 цього рішення.

7. Це рішення Київської міської ради офіційно оприлюднити в газеті Київської міської ради "Хрещатик".

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків.

Київський міський голова В. Кличко

ПОДАННЯ:

Київський міськийголова В. Кличко

ПОГОДЖЕНО:

Заступник голови Київської міської держаної адміністрації, співголова комісії з питань найменувань О. Резніков

Керівник апарату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), співголова комісії з питань найменувань В. Бондаренко

Директор Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської держаної адміністрації) М. Хонда

Постійна комісія Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків:

голова постійної комісії О. Березніков

секретар постійної комісії Т. Криворучко

Постійна комісія Київської міської ради з питань культури, туризму та інформаційної політики:

голова постійної комісії В. Муха

секретар постійної комісії О. Поживанов

Начальник управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради В. Слончак

Пояснювальна записка
до проекту рішення Київської міської ради
«Про перейменування проспекту, бульварів, вулиць, провулків, уточнення назв та повернення історичної назви у місті Києві»

1. Обґрунтування необхідності видання рішення.

Підставою для розроблення даного проекту рішення є пункт 41 частини першої статті 26, пункт 1 статті 37, пункт 1 частини першої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій», Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», протоколи засідань Комісії з питань найменувань від 03 жовтня 2016 року № 9, від 31 жовтня 2016 року № 10 та від 01 листопада 2016 № 11.

2. Мета і завдання видання рішення.

Мета прийняття рішення – вшанування пам'яті видатних діячів шляхом перейменування проспекту, бульварів, вулиць та провулків у місті Києві.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту рішення.

Департаментом суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) підготовлено проект рішення Київської міської ради «Про перейменування проспекту, бульварів, вулиць, провулків, уточнення назв та повернення історичної назви у місті Києві». Проект рішення містить відомості щодо перейменування проспекту, бульварів, вулиць, провулків, уточнення назв вулиць та повернення історичної назви провулку у місті Києві

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

Закон України «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій»;

Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»;

постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 року № 989 «Про затвердження Порядку проведення громадського обговорення під час розгляду питань про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, які за ними закріплені, об'єктам права власності, які належать

фізичним особам, імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій»;

рішення Київської міської ради від 13 листопада 2013 року № 432/9920 «Про затвердження Порядку найменування об'єктів міського підпорядкування, присвоєння юридичним особам та об'єктам міського підпорядкування імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій у місті Києві»;

розпорядження Київського міського голови від 19 серпня 2014 року № 175 «Про затвердження Порядку проведення у місті Києві громадського обговорення під час розгляду питань про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій».

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

За інформацією Департаменту фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) не потребує додаткового виділення коштів з місцевого бюджету.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків видання рішення.

Прийняття рішення сприятиме вшануванню пам'яті видатних діячів українського народу, демократизації українського суспільства та його просування на шляху до засадничих європейських цінностей.

На пленарному засіданні проект співдоповідатимуть голова Постійної комісії Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків Березніков О. І. та заступник голови Київської міської держаної адміністрації Резніков О. Ю.

Заступник голови Київської
міської державної адміністрації О. Резніков

Додаток 2
до рішення Київської міської ради
_____ № _____

Перелік
вулиць у місті Києві, назви яких уточнюються

№ п/п	Стара назва	Нова назва	Розташування	Район
1.	вулиця Алма-Атинська	вулиця Алматинська	від вулиці Празької до вулиці Літинської	Дніпровський
2.	вулиця Кустанайська	вулиця Костанайська	від вулиці Майкопської до вулиці Козацької	Голосіївський
3.	провулок Кустанайський	провулок Костанайський	від вулиці Майкопської і провулку Майкопського до вулиці Кустанайської	Голосіївський

Київський міський голова В.Кличко

Додаток 1
до рішення Київської міської ради
_____ № _____

Перелік
проспекту, бульварів, провулків та вулиць, які перейменовуються у місті Києві

№ п/п	Стара назва	Нова назва	Розташування	Район
1.	бульвар Дружби Народів	бульвар Миколи Міхновського	від залізничного шляхопроводу до моста Патона	Печерський
2.	бульвар Михайла Кольцова	бульвар Миколи Руденка	від вулиці Сім'ї Сосніних і вулиці Зодчих до проспекту Леся Курбаса	Святошинський
3.	вулиця Гайдара	вулиця Сім'ї Прахових	від вулиці Льва Толстого до вулиці Еренбурга Іллі	Голосіївський
4.	вулиця Генерала Наумова	вулиця Людмили Фої	від вулиці Робітничої до вулиці Академіка Булаховського	Святошинський
5.	вулиця Маршала Тимошенка	вулиця Миколи Кагарлицького	від шляхопроводу над вулицею Богатирською (як продовження вулиці Лугової) до проспекту Героїв Сталінграда	Оболонський
6.	вулиця Московська	вулиця Дмитра Годзенка	від площі Арсенальної до вулиці Генерала Алмазова	Печерський
7.	вулиця Новоросійська	вулиця Опришківська	від вулиці Довбуша Олекси до вулиці Літинської	Дніпровський
8.	вулиця Олександра Горовиця	вулиця Василя Барки	від вулиці Преображенської до проспекту Лобановського Валерія	Солом'янський

9.	вулиця Петровського	вулиця Василя Щавінського	від вулиці Толстого до вулиці Макаренка (Троєщина)	Деснянський
10.	вулиця Пугачова	вулиця Академіка Ромоданова	від вулиці Мельникова до вулиці Макарівської	Шевченківський
11.	вулиця Семашка	вулиця Миколи Павлушкова	від проспекту Перемоги до бульвару Академіка Вернадського	Святошинський
12.	вулиця Тропініна	вулиця Якубенківська	від вулиці Овруцької до вулиці Нагірної	Шевченківський
13.	провулок Делегатський	провулок Федорівський	від вулиці Овруцької до кінця забудови	Шевченківський
14.	провулок Михайла Реута	провулок Памви Беринди	від вулиці Лейпцизької до тупика	Печерський
15.	проспект Героїв Сталінграда	проспект Володимира Івасюка	від проспекту Степана Бандери до вулиці Північної	Оболонський

Київський міський голова В.Кличко

Звіт
про підсумки громадського обговорення
щодо перейменування вулиць, проспекту, провулків та бульварів міста Києва

Громадські обговорення проходили на єдиному веб-порталі територіальної громади міста в спеціальній рубриці Е-МІСТО – «Громадське обговорення проектів нормативно-правових актів», де кожен користувач мав змогу ознайомитися з запропонованим проектом рішення, висловити свої пропозиції, зауваження, оприлюднити власну редакцію проекту.

Загальні результати обговорення перейменувань на офіційному веб-порталі Київської міської державної адміністрації:

Громадське обговорення тривало з 10 червня до 10 серпня 2015 року.

- перейменування вулиці Пугачова у Шевченківському районі на вулицю Академіка Ромоданова:

Кількість «ЗА»	462	75 %
Кількість «ПРОТИ»	157	25 %
Всього голосів	**623**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 42

Громадське обговорення тривало з 05 липня до 05 вересня 2016 року.

З 06 до 15 вересня 2016 року Управлінням інформаційно-комунікаційних технологій та захисту інформації апарату здійснено перевірку на предмет втручання у результати громадського обговорення та визначено перелік IP-адрес, з яких подано більше ніж п'ять голосів по кожному проекту.

- вулиці Гайдара у Голосіївському районі на вулицю Сім'ї Прахових:

	Голосів	Голосів з IP-адрес, з яких подано більше ніж п'ять голосів по кожному проекту	Без урахування голосів з IP-адрес, з яких подано більше ніж п'ять голосів	%
Кількість «ЗА»	316	26	**290**	66 (66) %
Кількість «ПРОТИ»	160	10	**150**	34 (34) %
Всього голосів	**476**	36	**440**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 12

- вулиці Олександра Горовиця у Солом'янському районі на вулицю Василя Барки:

Кількість «ЗА»	290	29	**261**	71 (70) %
Кількість «ПРОТИ»	119	9	**110**	29 (30) %
Всього голосів	**409**	38	**371**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 9

- провулку Делегатського у Шевченківському районі на провулок Федорівський:

Кількість «ЗА»	214	24	**190**	73 (73) %
Кількість «ПРОТИ»	79	9	**70**	27 (27) %
Всього голосів	**293**	33	**260**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 5

- бульвару Дружби Народів у Печерському районі на бульвар Миколи Міхновського:

Кількість «ЗА»	737	51	**686**	62 (62) %
Кількість «ПРОТИ»	445	22	**423**	38 (38) %
Всього голосів	**1182**	73	**1109**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 59

- бульвару Михайла Кольцова у Святошинському районі на бульвар Миколи Руденка:

Кількість «ЗА»	314	28	**286**	67 (68) %
Кількість «ПРОТИ»	152	15	**137**	33 (32) %
Всього голосів	**466**	43	**423**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 9

- вулиці Генерала Наумова у Святошинському районі на вулицю Людмили Фої:

Кількість «ЗА»	773	50	**723**	58 (73) %
Кількість «ПРОТИ»	549	284	**265**	42 (27) %
Всього голосів	**1322**	334	**988**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 65

- вулиці Новоросійської у Дніпровському районі на вулицю Опришківську:

Кількість «ЗА»	315	30	**285**	75 (73) %
Кількість «ПРОТИ»	107	-	**107**	25 (27) %
Всього голосів	**422**	30	**392**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 8

- провулку Михайла Реута у Печерському районі на провулок Памви Беринди:

Кількість «ЗА»	234	30	**204**	71 (69) %
Кількість «ПРОТИ»	96	5	**91**	29 (31) %
Всього голосів	**330**	35	**295**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 5

- вулиці Семашка у Святошинському районі на вулицю Миколи Павлушкова:

Кількість «ЗА»	378	28	**350**	65 (64) %
Кількість «ПРОТИ»	200	7	**193**	35 (36) %
Всього голосів	**578**	35	**543**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 60

- вулиці Маршала Тимошенка у Оболонському районі на вулицю Миколи Кагарлицького:

Кількість «ЗА»	718	73	**645**	29 (67) %
Кількість «ПРОТИ»	1764	1452	**312**	71 (33) %
Всього голосів	**2482**	1525	**957**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 69

- вулиці Тропініна у Шевченківському районі на вулицю Якубенківська:

Кількість «ЗА»	200	29	**171**	63 (62) %
Кількість «ПРОТИ»	118	15	**103**	37 (28) %
Всього голосів	**318**	44	**274**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 5

Громадське обговорення тривало з 18 серпня до 18 жовтня 2016 року.

З 19 до 27 жовтня 2016 року Управлінням інформаційно-комунікаційних технологій та захисту інформації апарату було здійснено перевірки на предмет втручання у результати громадського обговорення та визначено перелік IP-адрес, з яких подано більше ніж п'ять голосів по кожному проекту.

- проспекту Героїв Сталінграда в Оболонському районі міста Києва на проспект Володимира Івасюка:

	Голосів	Голосів з IP-адрес, з яких подано більше ніж п'ять голосів по кожному проекту	Без урахування голосів з IP-адрес, з яких подано більше ніж п'ять голосів	%
Кількість «ЗА»	737	125	**612**	49 (60) %
Кількість «ПРОТИ»	765	362	**403**	51 (40) %
Всього голосів	**1502**	487	**1015**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 53

- вулиці Петровського у Деснянському районі на вулицю Василя Щавінського:

Кількість «ЗА»	231	24	**207**	76 (74) %
Кількість «ПРОТИ»	72	0	**72**	24 (26) %
Всього голосів	**303**	24	**279**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 6

- вулиці Московської у Печерському районі на вулицю Дмитра Годзенка:

Кількість «ЗА»	510	25	**485**	81 (81) %
Кількість «ПРОТИ»	117	0	**117**	19 (19) %
Всього голосів	627	25	**602**	

Кількість опублікованих редакцій/пропозицій: 17

Директор Департаменту
суспільних комунікацій

М. Хонда

Історична довідка

Бульвар Дру́жби наро́дів — бульвар у Печерському районі міста Києва, місцевості Звіринець, Чорна гора. Пролягає від залізничного шляхопроводу до моста Патона.

Прокладений у 1945–1948 роках, мав назву Автостра́да. Сучасна назва — з 1959 року.

Мико́ла Іва́нович Міхно́вський (19 (31) березня 1873, с. Турівка, Полтавська губернія — 3 травня 1924, Київ) — український політичний і громадський діяч, адвокат, публіцист, перший ідеолог українського націоналізму та організатор війська. Ідеолог і провідник Братства тарасівців, засновник УНП (1902), один із лідерів УДХП, член Братства самостійників.

Микола Міхновський народився у сім'ї сільського священика у селі Турівка Прилуцького повіту Полтавської губернії (нині належить до Київської області) 19 (31) березня 1873. Закінчивши гімназію, у серпні 1891 року вступив на юридичний факультет Київського університету.

Уже будучи першокурсником Університету Святого Володимира, Міхновський долучився до українського національного руху і став членом «Молодої громади». Але культурницька, аполітична діяльність не задовольняла його. Радикально налаштований юнак шукає однодумців і у 1892[2] стає членом таємної студентської організації «Братство тарасівців», її ідеологом і провідником. Саме він, студент-правник, займався розробкою ідеологічної платформи, відомої під назвою «Credo молодого українця». Тарасівці проголосили своєю метою боротьбу за «самостійну суверенну Україну, соборну, цілу і неподільну, від Сяну по Кубань, від Карпат до Кавказу, вільну між вільними, без пана і хама, без класової боротьби, федеративну всередині».

У січні 1900 року, Микола Міхновський у Харкові взяв участь у становленні РУП — першої самостійницької партії у Наддніпрянській Україні. Її лідери запропонували Міхновському узагальнити свої ідеї в окремій брошурі. Вона з'явилася того самого року під назвою «Самостійна Україна». Деякий час «Самостійна Україна» вважалася програмою РУП, але згодом зазнала гострої критики.

У відповідь на поширення у суспільстві марксистських настроїв, Міхновський розгорнув енергійну діяльність з консолідації прихильників ідеї самостійності. 1902 року, коли в РУП почали перемагати соціалістичні та автономістські тенденції, Міхновський заснував Українську народну партію (УНП), що проголосила своєю метою боротьбу за незалежність України. Микола Міхновський став її провідником і головним ідеологом, автором програми УНП та інших партійних видань, що на тривалий час стали наріжними для багатьох поколінь українських націоналістів.

Найбільшого поширення набув своєрідний маніфест самостійників «Десять заповідей УНП», написаний 1903 року і широко відомий в Україні та

за кордоном. «Десять заповідей УНП» — один з найгостріших документів самостійницького руху, створених Міхновським.

Ще під час своєї першої історичної промови на тему необхідності збройної революційної боротьби за права українського народу 19 лютого 1900 року, Микола Міхновський із запалом говорив про «потребу терористичної акції». Логічно, що він став на шлях організації бойового українського підпілля.

У своєму прагненні дійти до народних мас, до широких верств української інтелігенції, самостійники мусили долати опір не лише царської бюрократії та зрусифікованої культурної еліти. Як і раніше, вони стикалися з непорозумінням, а то й відкритою неприязню з боку і соціалістичних, і поміркованих українських діячів. Усі тодішні авторитети були їхніми опонентами:

Михайло Грушевський вбачав у Міхновському людину «зі здібностями і ще більше амбіціями, із сильним нахилом до авантюризму, інтриги і демагогії»;

Симон Петлюра критикував його на сторінках часопису «Україна», звинувачував в «обмеженості і вузькості»;

Володимир Винниченко в одному із своїх ранніх гумористичних оповідань «Поміркований та щирий» створив непривабливий образ самостійника Данила Недоторканого, у якому можна впізнати риси Миколи Міхновського.

Зовсім по-іншому сприймали Міхновського його друзі та однодумці.

З початком Української революції 1917 року Міхновський спрямував свій пропагандистський досвід та організаторські здібності на громадсько-політичну та військову діяльність. 15 березня 1917 року він зібрав своїх однодумців і проголосив створення альтернативної Української Центральної Ради, яка виразно задекларувала свій самостійницький характер. Та перед Міхновським одразу ж постала дилема: або разом з однодумцями розбудовувати далі власну Раду з метою якнайшвидшого проголошення Української держави і наразитися на звинувачення у розколі «українського табору», або приєднатися до легітимної Української Центральної Ради — в надії переконати опонентів у необхідності проголошення незалежності. В результаті був обраний другий варіант: наприкінці березня 1917 року «самостійники» Міхновського увійшли до складу УЦР. Жодної з проблем це не вирішило: серйозні розходження виникли вже під час написання першої спільної відозви.

З ініціативи Миколи Міхновського у Києві в березні 1917 року відбулися три військових віча, останнє з яких 11 березня ухвалило рішення про формування Першого українського охочекомонного полку імені гетьмана Богдана Хмельницького. 16 березня 1917 року було створено товариство «Український військовий клуб імені гетьмана Павла Полуботка» на чолі з Миколою Міхновським.

В той же час серед керівництва Української Центральної Ради посилювалася недовіра до Міхновського. У червні 1917 року самостійниками

була сформована військова частина, яка проголосила себе Другим українським імені гетьмана Павла Полуботка козачим полком. Полк не був визнаний ані російською владою, ані Українською Центральною Радою.

Володимир Винниченко відвідав полк та закликав солдатів повернутися до своїх частин і вирушити на фронт. УГВК дав розпорядження інтендантській службі припинити постачання продовольством, обмундируванням, зброєю.

Результат виявився прямо протилежним: полуботківці вдалися до спроби воєнного заколоту з метою проголошення незалежної України. Існував план повстання, очевидно, складений самим Міхновським, ризикований і певною мірою авантюрний. У ніч з 3 на 4 липня полк вийшов з казарм, здобув арсенал і частину центру Києва. Але виступ не підтримала Українська Центральна Рада, яка ще сподівалася досягти української автономії політичним шляхом. 6 липня повстанці склали зброю, частину з них було заарештовано. Військова прокуратура розпочала слідство, яке тривало аж до жовтня. Прямих доказів участі Миколи Міхновського у повстанні не було. Він був затриманий, хоч слідство проти нього не велося.

На прохання Володимира Винниченка та Симона Петлюри військова влада під охороною жандармерії відправила його на Румунський фронт для проходження служби.

На Румунському фронті Микола Міхновський пробув аж до Жовтневого перевороту. До України він повернувся пізньої осені 1917 року, оселився на Полтавщині. Саме у цей час на Полтавщині набирала сили нова політична партія — УДХП, єдина несоціалістична партія в Україні. Микола Міхновський почав схилятися до монархічного принципу організації державної влади в Україні, і тепер, відкинувши соціалістичні ілюзії, пов'язував майбутнє України з реалізацією демократично-хліборобської програми. Він поринув у діяльність УДХП, прагнучи поширити її вплив по всій Україні

Нова сторінка його біографії розпочалася після переїзду до Києва, вже окупованого німецькою армією. УДХП, яка виступила з гострою критикою політики Української Центральної Ради, підтримала державний переворот 29 квітня 1918 року. Проте стосунки з гетьманом Павлом Скоропадським також виявилися непростими. Разом із УДХП він став в опозицію до гетьманського режиму, але, при цьому, партія відмовилась вступати до Українського національного союзу, який готував заколот проти Гетьмана.

Микола Міхновський доклав чимало зусиль, щоб трансформувати гетьманський політичний режим у дійсно українську владу. Він був автором низки документів з критикою складу уряду та його політики, поданих безпосередньо Гетьманові, входив до делегацій, які зверталися до німецької окупаційної влади.

Не довіряючи соціалістам, Микола Міхновський не підтримував ідеї масового антигетьманського повстання. Коли ж воно розпочалося і розгорнулася боротьба між республіканським військом Симона Петлюри та залишками гетьманських формувань, був серед тих, хто виступав за

примирення сторін, утворення коаліційного українського кабінету при збереженні гетьманату.

Ставлення Міхновського до Директорії було відверто негативним.

1919 року важка хвороба підірвала здоров'я Міхновського. До того ж він був повністю виключений з політичного життя. Деякий час мешкав на Полтавщині, звідки пізніше, спустошений перманентними невдачами, виснажений фізично і психічно, розчарований в українській еліті, яка виявила свою повну нездатність, виїжджає на Кубань.

1924 року Микола Міхновський повернувся до Києва, де був заарештований ДПУ. Важко сказати як велося слідство, чи було взагалі відкрито «справу Міхновського». Відомо лише, що після кількох днів допитів він опинився на волі.

Вже наступного дня, 3 травня 1924 року, трапилася трагедія: Миколу Міхновського було знайдено повішеним у садку в садибі Володимира Шемета, де він квартирував. Серед української громадськості та науковців дуже довгий час точилася дискусія щодо причин смерті відомого політичного та громадського діяча. Так, існує версія про те, що смерть Міхновського — справа рук ДПУ.

Поховали Миколу Міхновського у Києві на Байковому цвинтарі.

Історична довідка

Бульва́р Кольцо́ва — бульвар у Святошинському районі міста Києва, житловий масив Микільська Борщагівка. Пролягає від вулиці Сім'ї Сосніних і вулиці Зодчих до проспекту Леся Курбаса.

Бульвар виник у 1960-ті роки як частина бульвару Ромена Роллана. Сучасна назва — з 1981 року

Кольцов Олексій Васильович (3 (15) жовтня 1809, Воронеж — 29 жовтня (10 листопада) 1842, Воронеж) — російський поет, купець. Збереглося три вірші, написані Кольцовим українською мовою під загальною назвою «Опыт малоросийской поэзии».

Руденко Микола Данилович (*19 грудня 1920, Юр'ївка — †1 квітня 2004, Київ) — український письменник, філософ, громадський діяч, засновник Української Гельсінської Групи. Герой України.

Народився 19 грудня 1920 року в селищі Юр'ївці (тепер Лутугинського району, Луганської області).

Учасник радянсько-німецької війни, під час якої був важко поранений.

Після виходу збірки віршів «З походу» (1947) прийнятий до Спілки письменників України. Працював відповідальним секретарем видавництва «Радянський письменник», редактором журналу «Дніпро», секретарем парткому СПУ.

1949 — під час сталінської кампанії проти «космополітів» відмовився негативно характеризувати єврейських письменників, яких вимагали виключити зі СПУ.

1970-ті роки — активно залучився до захисту прав людини, в тому числі національних. Підтримує стосунки з московськими дисидентами. Член Радянського відділення «Міжнародної амністії».

1974 — виключений з КПРС за критику марксизму та правозахисну діяльність.

1975 — виключений зі СПУ.

1975 — заарештований за «антирадянську пропаганду», але з нагоди 30-ї річниці перемоги у німецько-радянській війні амністований як учасник війни.

Був одним із трьох першозасновників і першим головою Української Гельсінської Групи. 9 листопада 1976 р. М. Руденко провів на квартирі А. Д. Сахарова в Москві прес-конференцію для іноземних журналістів, де оголосив про створення УГС.

5 лютого 1977 р. — заарештований у Києві й етапований до Донецька, де було порушено справу проти нього і О. Тихого. Руденка засудили до 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання за так звану «антирадянську агітацію і пропаганду». Твори Руденка були кваліфіковані як «наклеп на

радянську владу». Рішенням Головліту (1978) всі його твори були вилучені з продажу та з бібліотек СРСР.

1987 — під тиском громадськості звільнений. Емігрував за кордон — спочатку до Німеччини, потім до США. Працював на радіостанціях «Свобода», «Голос Америки».

1988 — позбавлений громадянства СРСР.

7 вересня 1990 — повернувся в Україну. Відновлений у громадянстві, реабілітований.

1993 — за роман «Орлова балка» йому присуджено Державну премію України імені Тараса Шевченка в галузі літератури.

З 1997 р. — член Республіканської Християнської партії.

Після повернення в Україну мешкав у Києві в будинку письменників «Роліті». Помер 1 квітня 2004 року. Похований в Києві на Байковому кладовищі.

Історична довідка

Ву́лиця Гайда́ра — вулиця в Голосіївському районі міста Києва, місцевість Паньківщина. Пролягає від вулиці Льва Толстого (сходами) до вулиці Іллі Еренбурга.

Вулиця виникла на початку XX століття під назвою Ново-Караваєвська (назву Караваєвська мала теперішня вулиця Льва Толстого, до якої прилучалася вулиця). У довідниках «Весь Київ» вперше зазначена 1907 року. Сучасна назва — з 1955 року, на честь радянського письменника Гайдара А. П.

Гайда́р Арка́дій Петро́вич (справжнє прізвище — Голіков; *9 (22) січня 1904, Льгов, Курська губернія, Російська імперія, тепер Росія — †26 жовтня 1941, ст. Ліпляве, поблизу с. Ліпляве, Канівський район, Черкаська область, УРСР, СРСР, тепер Україна) — відомий російський радянський дитячий письменник в жанрі оповідань та повістей; учасник оборони Києва 1941 р.

Народився в невеликому робітничому селищі під Льговом в родині вчителів. Ще підлітком взяв участь у подіях Громадянської війни на боці Червоної армії. Влітку 1919 р. навчався на Київських військових курсах (містилися у Володимирському кадетському корпусі). Потім був командиром армійського полку, командиром батальйону частин особливого призначення. Брав участь у придушенні збройних виступів проти радянської влади на Тамбовщині, в Башкирії, в Хакасії. Російський письменник В. Солоухін у книзі «Солоне озеро» (1994) наводив страхітливі подробиці про надзвичайну жорстокість командира Голікова у той період, але реальними документальними джерелами цей твір не підкріплено.

Демобілізований через поранення та хворобу у 1924 р. Далі займався літературною творчістю. Найбільш відомі твори Аркадія Гайдара: «РВР» (1925), «Школа» (1930), «Четвертий бліндаж», «Військова таємниця» (1935), «Тимур і його команда» (1940), «Чук і Гек» (1939), «Доля барабанщика» (1938; дія частково відбувається в Києві), оповідання «Блакитна чашка» (1936). Твори письменника увійшли до шкільної програми, активно екранізувалися, перекладені багатьма мовами світу. Твір «Тимур і його команда» фактично поклав початок «тимурівському руху», що ставив своєю метою добровольчу допомогу ветеранам та людям похилого віку з боку юних піонерів.

Під час Другої світової війни знаходився у діючій армії в якості кореспондента "Комсомольської правди". Перебував у Києві в ході оборони міста від гітлерівських загарбників, написав військові нариси «Біля переправи», «Міст», «Біля переднього краю», «Ракети і гранати». Після

оточення у вересні 1941 р. частин Південно-Західного фронту в районі напрямку Умань-Київ потрапив до партизанського загону, де став кулеметником. 26 жовтня 1941 р. Аркадій Гайдар загинув поблизу села Ліпляве Канівського району Черкаської області. Могила А. Гайдара розташована нині у міському парку м. Канева.

Адріан Вікторович Прахов - історик мистецтва і археолог, народився в 1846 р. Навчався в Санкт Петербурзі в гімназії і потім в університеті на історико-філологічному факультеті, закінчив університетський курс зі ступенем кандидата в 1867 р.

Доля сім'ї Прахових нерозривно пов'язана з долею Володимирського собору. Професор Адріан Вікторович Прахов перевіз свою сім'ю з Петербурга до Києва на початку вісімдесятих років 19-го століття, коли реставрація старовинних київських соборів стала справою його життя.

З 1884 по 1896 рр. керував внутрішньою обробкою новоспорудженого Володимирського собору в Києві.

В 1887 році перейшов з Санкт-Петербурзького університету в Київський (святого Володимира) на кафедру історії витончених мистецтв, яку і займав до 1897 року.

Є автором наступних праць:

«Критические исследования по истории греческого искусства. I. Описание древних памятников из Ксанфа, в Ликии. II. О композиции фронтонных групп Эгинского храма Афины» (СПб., 1872)

«Критические наблюдения над памятниками древнего искусства. Зодчество древнего Египта» (СПб., 1879)

«Киевское искусство X, XI и XII вв. Каталог выставки копий с памятников искусства в Киеве X, XI и XII вв., исполненных Праховым» (СПб., 1883)

«Доклад о Киевских работах и о значении изучения греческих церквей для христианской археологии» (в «Трудах Московск. Археологическ. Общества», 1885 г.)

Емілія Львівна Прахова (при народженні Емілія Марія Клементина Лестель, 20 квітня 1849 Санкт-Петербург - 1 березня 1927 Київ) - дружина Адріана Прахова, піаністка, учениця Ференца Ліста. Утримувала салон, який відвідували люди мистецтва, які працювали над оформленням Володимирського собору в Києві, в тому числі В.Васнецов, М. Нестеров, В.Котарбінскій, П.І А.Свєдомскі.

Портрети Емілії Львівни писали І. Е. Рєпін, В. А. Котарбінський, М. А. Врубель. Саме Емілія Львівна надихнула Врубеля при написанні знаменитої ікони «Богоматір з Немовлям» для вівтаря Кирилівської церкви в Києві.

Олена Адріянівна Прахова (9 грудня 1871, Рим — 10 січня 1948, Київ) — художниця-вишивальниця, старша донька Адріяна Вікторовича та Емілії Львівни Прахових. В 1899 році закінчила Києво-Печерську жіночу

гімназію зі званням домашньої вчительки. Навчалася акварельного малярства у Вільгельма Котарбінського. У 1934 році разом з майстринями «прахоського» пункту Зовнішторгу створила шість альбомів українських вишивок за музейними зразками. Володіла технікою лицьового шитва, використовувала плоский шов, або «малювання голкою». Найвідоміші роботи: «Богоматір», «Свята Ольга» (1897), «Свята Варвара» (1898) — за ескізами М. Нестерова; «Свята велика княгиня Євдокія» (1894, Москва, будинок-музей В. М. Васнєцова), «Ангел», «Плащаниця» (1896—1897), «Архангел Михаїл» та «Архангел Гавриїл» (1899) — за картинами В. Васнецова.

Виконана для Володимирського собору «Плащаниця» зберігається в Києво-Печерській лаврі.

Микола Адріанович Прахов (18 травня 1873, Рим — 25 листопада 1957, Київ) — син Адріана та Емілі Прахова, художник та мистецтвознавець. З 1883 року жив у Києві. З 1896 року працював як художник в області декоративно-прикладного мистецтва мистецтва, був професором Київського художнього інституту. Один з організаторів АХЧУ, товариства «Київський художник». Автор спогадів і статей з образотворчого мистецтва: статті в журналі «Художні скарби Росії»; мемуари «Сторінки минулого», 1958.

Пра́хова Олекса́ндра Микола́ївна (13 травня 1950, Київ-20 травня 2011, Київ)- художниця-графік. Внучка Миколи Прахова та Анни Крюгер-Прахової. У 1964 року вступила до Республіканської художньої школи ім. Т. Г. Шевченка. 1975 року закінчила Київський державний художній інститут — учителем був Василь Касіян та Василь Чебаник. Активно співпрацює з видавництвами «Веселка», «Молодь», журналом «Барвінок». З 1983 — член Спілки художників СРСР. З 1980-х років відома як каліграф та майстриня кольорової літографії й шовкодруку. В 1979—87 роках працювала як викладач в дитячій студії «Океан», Нарва-Йиесуу, Естонія. 1995 року провела майстер-клас у Хейце, Угорщина, 1998 року — в Британській міжнародній школі, Київ (Нивки).

В 1998–2004 роках є арт-директором галереї «Університет» при Київському державному університеті імені Тараса Шевченка, за цей час здійснила більше 70 арт-проектів.

Історична довідка

Ву́лиця Генера́ла Нау́мова — вулиця у Святошинському районі міста Києва, місцевість Новобіличі. Пролягає від Робітничої вулиці до вулиці Академіка Булаховського.

Вулиця виникла в середині XX століття під назвою 386-та Нова. У 1958 році набула назву Прила́дна. Сучасну назву отримала 1976 року.

Наумов Михайло Іванович (3 (16) жовтня 1908, Большая Соснова — 8 лютого 1974, Київ) — радянський офіцер, Герой Радянського Союзу, в роки радянсько-німецької війни один з керівників партизанського руху в Україні, начальник штабу оперативної групи партизанських загонів Сумської області; командир партизанського кавалерійського з'єднання. Депутат Верховної Ради УРСР 2-5-го скликань.

Народився 16 жовтня 1908 року в селі Большая Соснова Пермської області в селянській родині. Росіянин. Член ВКП(б)/КПРС з 1928 року.

У 1930 році почав службу в прикордонних частинах. Був курсантом школи молодших командирів 23-го полку внутрішніх військ у місті Шостці (Сумська область), курсантом хімшколи в місті Гомелі, слухачем Вищої прикордонної школи в Москві. У 1938 році його призначили командиром роти 4-го мотострілецького полку внутрішніх військ у Києві. З 1940 року — командир навчального батальйону прикордонних військ у Чернівцях.

На початку радянсько-німецької війни М. І. Наумов був начальником штабу підрозділу 94-го прикордонного загону військ Наркомату внутрішніх справ СРСР в місті Сколе Дрогобицької області. У перші дні війни потрапив в оточення, був поранений. З липня 1941 року до 1 січня 1942 року перебували на окупованій території.

У січні 1942 року М. І. Наумов встановив зв'язок з партизанами Червоного району Сумської області та став бійцем, а через нетривалий час — командиром групи партизанського загону. З жовтня 1942 року по січень 1943 року — начальник штабу оперативної групи партизанських загонів Сумської області.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 7 березня 1943 року за бойові заслуги перед Батьківщиною у справі організації партизанського руху в Україні, полковнику Михайлу Івановичу Наумову присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка» (№ 924). За успішне проведення Степового рейду М. І. Наумову в квітні 1943 року було присвоєно військове звання генерал-майора.

У грудні 1943 року з'єднання партизанських загонів під командуванням М. І. Наумова в районі Городниці злилося з частинами Червоної Армії. Перебуваючи на відвойованій території, з'єднання доукомплектувалось і переозброїлось. Після короткого відпочинку за завданням ЦК КП(б)У і наказом начальника Українського штабу партизанського руху з'єднання партизанських загонів під командуванням М. І. Наумова отримало завдання вийти для бойових дій в Дрогобицьку область.

Після війни М. І. Наумов продовжив військову службу. У 1945 році закінчив Вищі академічні курси при Вищій військовій академії імені К. Є. Ворошилова. Був начальником прикордонних військ Тихоокеанського прикордонного округу, потім служив в Прибалтиці.

З листопада 1946 по серпень 1951 року — начальник Управління Міністерства внутрішніх справ УРСР по Чернівецькій області. У 1953 році — виконуючий обов'язки Міністра внутрішніх справ України, з листопада 1953 по 1960 рік — начальник внутрішніх військ МВС Української СРСР. З 1960-го року в запасі. Обирався депутатом Верховної Ради УРСР II - V-го скликань, делегатом XVI-го і XXI-го з'їздів Компартії України. Був членом Спілки письменників.

Жив у Києві. Помер 8 лютого 1974 року. Похований на Байковому кладовищі в Києві.

Фоя Людмила Адамівна (3 вересня 1923, с. Топори, Ружинський район, Житомирська область — † 19 липня 1950, с. Невірків, Рівненська область) — активістка УПА, учасниця контрозвідувальної операції проти НКВД, співробітниця підпільної преси під всевдонімом Марко Перелесник, письменниця..

Із 1932 р. мешкала у м. Буча (Київська область), з весни 1941 р. проживала у м. Києві, за адресою Нестерівський провулок 2, кв. 4. У 1941 р. вступає до Київського медичного інституту (нині Національний медичний університет ім. Богомольця), втім через події війни його не закінчує.

З 18 років активістка та одна із організаторів підпілля Організації українських націоналістів (Бандери) у м. Києві. В умовах нацистської окупації організовує підпільну мережу, переважно серед молоді, яка займалася одночасно антинацистською та антирадянською діяльністю, зокрема організацією таємного виїзду десятків бажаючих вступити до лав Української повстанської армії на Волинь у 1943 р. Також проводила збір ліків для потреб діючих частин УПА. Її сестру, Галину Фою, у 1942 р. заарештовує та репресує гестапо.

Із поверненням радянської влади, у січні 1944 року її, за "націоналістичну діяльність", заарештовує НКДБ УРСР. Перебувала у внутрішній в'язниці НКДБ у м. Києві, вул Короленка (сучасна Володимирська) 33. Зазнала тортур. У квітні 1944 року, після змушеної згоди співпрацювати із радянськими органами державної безпеки, виходить на свободу, отримавши псевдонім "Агірельская". Вступає до тодішнього Київського кінематографічного інституту, але і його їй не довелося закінчити. НКДБ змушує її долучитися до ним же інспірованого "Проводу українських націоналістів" у м. Києві. Завданням цієї організації було виявлення осіб, серед населення Центральної України, котрі співчували українському визвольному руху, для їх подальшого арешту. Однак вона фактично саботує цю роботу.

З весни 1945 року її залучають до таємної операції НКДБ УРСР по виявленню Центрального проводу ОУІ І (б), однак після того, як вона

опиняється в загоні УПА на Волині, щиро розповідає керівнику Служби безпеки ОУП (б) на Північно-західних українських землях (ГІЗУЗ) Миколі Козаку (псевдонім "Смок") що є агентом НКДБ та про суть операції, до якої її залучено. М. Козак їй повністю повірив, озброїв та запропонував провести агентурно- оперативну гру із НКДБ. Суть її полягала у створенні легенди про те, що їй нібито повірили в ОУН, та у ініціативі перемовин представників проводу ОУН та київського "Проводу". Після психологічно неймовірно важких допитів їй у НКДБ повірили. Операція проводилася під загальним керівництвом заступника міністра державної безпеки УРСР В. Дроздецького. З Києва, на Волинь, в різні місяці 1945 року виїзджали "представники" легендованого проводу, які були кваліфікованими радянськими агентами (М. Захаржевський, К. Міньковська, Н. Калуженко), котрі займалися виявленням націоналістичного підпілля. Всі вони були затримані, після допитів СБ ОУП (б) страчені. Сама Л. Фоя в цей час кілька разів була у Києві, пояснюючі їх зникнення глибокою конспірацією підпілля ОУН.

З осені 1945 року припиняє зв'язок з Міністерством державної безпеки, і переходить на нелегальне становище. Перебувала у загальносоюзному розшуку МДБ та МВС до 1950 року. Часто змінювала місце перебування. У лютому 1946 року дивом вирвалася із оточеного десятками солдатів та оперативників МДБ будинку у Ківерецькому районі Волинської області. З кінця 1947 року помічниця керівника СБ та заступника голови проводу ОУН(б) М. Козака. У підпіллі написала півтора десятка цікавих новел про повстанців УПА, власні спогади про життя у Києві, про людей, які зустрічалися на її життєвому шляху. Ці твори частково опубліковані. Також у збройному підпіллі виконувала медичні функції.

Наприкінці 1949 року одружується із Максимом Атом. 19 липня 1950 року героїчно загинула, у віці 26 років, в Неверківському лісі Корецького району Рівненської області, у бою із чекістсько-військовою групою МДБ СРСР, намагаючись врятувати смертельно пораненого друга.

Її батьки надалі мешкали у м. Києві, зокрема батько, Адам Іванович Фоя, пізніше також був репресований, засуджений до 10 років ув'язнення. У 1952 році, посмертно, нагороджена Срібним Хрестом бойової заслуги УПА.

Історична довідка

Ву́лиця Ма́ршала Тимоше́нка — вулиця в Оболонському районі міста Києва, житловий масив Оболонь. Пролягає від шляхопроводу над Богатирською вулицею (як продовження Лугової вулиці) до проспекту Героїв Сталінграда.

Вулиця запроектована в 1960-х роках під назвою Центральна поперечна північна сторона (№ 3). Сучасна назва — з 1970 року

Тимоше́нко Семе́н Костянти́нович (6 (18) лютого 1895, с. Орман, Аккерманський повіт, Бесарабська губернія, Російська імперія—31 березня 1970, Москва, РРФСР, СРСР) — український радянський воєначальник, Маршал Радянського Союзу (1940), двічі Герой Радянського Союзу (1940, 1965), кавалер ордену Перемога.

З грудня 1914 — в російській армії, закінчив полкову кулеметну школу. З 1915 брав участь у Першій світовій війні, був кулеметником на Південно-Західному і Західному фронтах. Був нагороджений Георгіївськими хрестами трьох ступенів.

В квітні 1918 вступив до Червоної армії. Під час Громадянської війни брав участь в обороні Царицина, був командиром ескадроном, 1-м кінногвардійським кримським кавалерійським полком, кавалерійською бригадою, з жовтня 1919 — кавалерійською дивізією. Був п'ять разів поранений. Кавалерійська дивізія Семена Тимошенко брала участь у боях під Воронежем, Касторною, Ростовом, Житомиром і Бродами, переслідувала білих на Південному фронті. Взимку 1921 року його дивізія розгромила військо Махна під Гуляйполем.

«За мужність і героїзм під час Громадянської війни» нагороджений трьома орденами Червоного Прапора і Почесною революційною зброєю.

Із серпня 1933 — заступник командувача військ Білоруського, у 1935 — 1937 роках командував Харківським військовим округом. У червні 1937 призначений командувачем військ Північно-Кавказького, а з вересня 1937 — Харківського військових округів. 3 лютого 1938 — командувач Київського особливого воєнного округу. 26 червня 1938 року був обраний депутатом Верховної Ради УРСР 1-го скликання від Могилів-Подільської виборчої округи Вінницької області.

У вересні 1939 очолював Вторгнення СРСР до Польщі, в результаті якого Західна Україна була приєднана до території СРСР.

21 березня 1940 за зразкове виконання завдань командування і проявлені при цьому відвагу і геройство командармові 1-го рангу Тимошенко Семену Костянтиновичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка». 7 травня 1940 року отримав звання Маршала Радянського Союзу, і на посаді Народного комісара оборони СРСР (до 19.7.1941), провів велику роботу з поліпшення підготовки військ, їх реорганізації, технічного переоснащення.

2 липня 1941 р., призначений командувачем Західного фронту. Безпосередньо керував військами під час оборони Вітебська, Донбасу і Харкова. Під час Смоленської битви його війська зазнали важких втрат, але проявили героїзм і не дозволили німцям продовжити наступ на московському напрямку. 13 вересня 1941 року призначений головнокомандуючим військами Південно-Західного фронту, які зазнали поразки в битві під Києвом. З іншого боку відволікання 2-ї танкової групи вермахту з центрального напрямку на південь сповільнило просування групи армій «Центр» і дозволило радянському командуванню підготуватися до оборони Москви.

З березня 1943 і до кінця війни був представником Ставки Верховного головнокомандування, брав участь у розробці та проведенні Новоросійської десантної операції, здійснював координацію Північно-Кавказького фронту, Чорноморського флоту і Азовської військової флотилії, в результаті були звільнені порт та місто Новоросійськ, Тамань і Таманський півострів. Також успішно провів Яссько-Кишинівської операцію, в результаті якої були знищені німецько-румунські війська, визволені території Молдови та Румунії. За успішне проведення військових операцій і координацію дій фронтів Семен Тимошенко був нагороджений орденом «Перемога» (4 червня 1945).

У післявоєнний час командував військами Барановичського (1945–1946), Південно-Уральського (1946–1949) і Білоруського військових округів (1949–1960). У 1961–1970 — голова Ради комітету ветеранів війни.

Другою медаллю «Золота Зірка» маршал Радянського Союзу Тимошенко був нагороджений 18 лютого 1965 за заслуги перед Батьківщиною і Збройними Силами СРСР, в день свого 70-річчя.

Помер 31 березня 1970 року. Похований в Москві.

Кагарлицький Микола Федосійович (6 січня 1937 року в с. Черняхів Кагарлицького району —2 вересня 2015, Київ) — український письменник, журналіст, мистецтвознавець, дослідник, театральний діяч, широко знаний як на рідній землі, так і за її межами, в діаспорі.

Автор унікальних документально-біографічних книг про геніальну художницю Катерину Білокур. славетних співаків Оксану Петрусенко, Михайла Донця, сотень публікацій про інших представників національного мистецтва та культури.

Крім того, трибуною Миколі Кагарлицькому були Республіканський будинок актора, Клуб літераторів при СПУ, вузівські та шкільні аудиторії ще напередодні незалежності України, а останні 13 років - конференц-зал Будинку вчителя, в яких він провів понад сотню вечорів пам'яті корифеїв оперного мистецтва, літераторів, художників із залученням солістів опери, філармонії, студентів консерваторії.

Таку ж систематичну діяльність Микола Кагарлицький вів упродовж десятиліть і на хвилях Українського радіо. Його передачі й цілі авторські

цикли, присвячені Оксані Петрусенко, Іванові Козловському, Михайлові Гришку, Борису Гмирі та іншим велетням національної культури, привертали увагу мільйонів радіослухачів.

Гострі публіцистичні виступи Миколи Федосійовича в пресі з актуальних проблем духовності, увічнення нам'яті корифеїв театру в грамзапису, фільмах, книжках, конкурсах, фестивалях, назвах вулиць змушували позитивно реагувати відповідні державні інстанції. Так, завдяки М. Кагарлицькому в Києві ще 1993 року з'явились вулиці імені Івана Козловського, Катерини Білокур, Михайла Донця, Михайла Гришка, Бориса Гмирі, Лариси Руденко.

Історична довідка

Моско́вська ву́лиця — вулиця у Печерському районі міста Києва, місцевість Печерськ. Пролягає від Арсенальної площі до вулиці Генерала Алмазова.

Вулиця виникла на початку XVIII століття, після спорудження у 1708 році Старої Печерської фортеці, під сучасною назвою як вулиця на шляху до м. Москви. До середини XIX століття, доки не почалася розбудова Нової Печерської фортеці і, як наслідок, Печерськ на певний час перетворився на фактично закрите військове містечко, вулиця була головною вулицею Печерська.

У 40–50-х роках XIX століття на Московській вулиці були зведені казарми, військові майстерні, у 1854 році — арсенал. Тоді ж було збудовані корпуси заводу «Арсенал», що існують і дотепер.

У 1922 році отримала назву вулиця імені Арсеналу, з 1936 року — вулиця ім. С. С. Каменєва, на честь радянського воєначальника С. С. Каменєва. У 1937 році перейменована на вулицю Щорса, на честь М. О. Щорса. Сучасну назву вулиці було відновлено 1944 року.

У 1970-х роках вулицю було дещо скорочено до вулиці Генерала Алмазова (тоді — Кутузова) — до того вона сягала бульвару Лесі Українки.

Годзенко Дмитро Олександрович - Головний сержант роти вогневої підтримки 17 окремого мотопіхотного батальйону 57 окремої мотопіхотної бригади оперативного командування «Південь» Сухопутних військ Збройних Сил України, старший сержант.

З 07.03.2015 року по 31.03.2016 року безпосередньо брав участь у проведенні антитерористичної операції.

22 березня 2016 року, під час нападу противника на опорний пункт 1701 в населеному пункті Зайцеве, північно-західна сторона м. Горлівка Донецької області, виконуючи завдання в складі групи протидиверсійного резерву приймав безпосередню участь в бойовому зіткненні з незаконними збройними формуваннями, ризикуючи власним життям одноосібно зайшов з флангу та використовуючи РПК особисто знищив кулеметний розрахунок противника та одного бойовика незаконних збройних формувань.

29 березня 2016 року перебуваючи на опорному пункті 1701 населений пункт Зайцеве, в ході виконання бойового завдання по розвідуванні місцевості, перша група протидиверсійного резерву була виявлена та потрапила під обстріл з АГС та двох великокаліберних кулеметів незаконних збройних формувань чисельністю до 20 бойовиків. Старший сержант Годзенко Д.О. якості старшого, застосовуючи навики, набуті за час попередньої служби в районі АТО, ризикуючи власним життям в складі відділення на БМГ1-1 під'їхали до місця бою та застосовуючи вогневу міць машини, стрілецьку зброю та під ствольні

гранатомети, допомогли відбити наступ противника. В ході бою підрозділом за безпосередньої участі старшого сержанта Годзенко Д.О., було знищено розрахунок АГС-17 та дві особи незаконних збройних формувань. Весь підрозділ після виконання бойового завдання, завдяки умілому керуванню повернувся на опорний пункт 1701 без втрат особового складу.

31 березня 2016 року перебуваючи на опорному пункті 1701 в населеному пункті Зайцеве, під час обстрілу незаконними збройними формуваннями передових позицій, старший сержант Годзенко Д.О. під час гранатометно-мінометного обстрілу та розвідки боєм незаконних збройних формувань чисельністю до 15 осіб, з метою виявлення вогневих позицій опорного пункту 1701, в ході переміщення по опорному пункту, під час зайняття позицій та розриву 120-мм мінометного снаряду, прикрив собою командира роти та двох військовослужбовців, чим врятував їм життя, при цьому сам отримав тяжкі осколкові поранення не сумісні з життям і героїчно загинув під час виконання військового обов'язку.

За особистий значний внесок в захист обороноздатності України, її територіальної цілісності, укріплення обороноздатності та безпеки Годзенко Д.О. поданий для нагородження званням «Герой України» (посмертно).

Історична довідка

Новоросі́йська ву́лиця — вулиця в Дніпровському районі міста Києва, місцевість ДВРЗ. Пролягає від вулиці Олекси Довбуша до Літинської вулиці.

Новоросійська вулиця виникла у 1950-ті роки під назвою 615-а Нова́ вулиця. Сучасна назва — з 1953 року, на честь російського міста Новоросійськ.

На сьогодні, на думку ініціаторів перейменування, назва вулиці більше асоціюється з проектом РФ по створенню на території південних та східних областей України маріонеткової держави «Новоросія».

Опришки — учасники селянського повстанського руху в Галичині, на Закарпатті, Буковині проти польської шляхти, молдовських бояр, угорських феодалів, згодом — також проти австрійської адміністрації. Діяли у XVI ст. — 1-й половині XIX століття. Найактивніше опришки діяли у 1730-1740-х рр. під проводом Олекси Довбуша.

Історична довідка

Ву́лиця Олекса́ндра Го́ровиця — вулиця в Солом'янському районі Києва, місцевість Олександрівська слобідка. Пролягає від Преображенської вулиці до проспекту Валерія Лобановського.

Вулиця виникла на початку XX століття (ймовірно, не пізніше 1912 року) під назвою Миколаївська, з 1938 року — вулиця Молокова, на честь радянського льотчика, Героя Радянського Союзу Василя Молокова. Під час окупації міста у 1941–1943 роках — Степова вулиця. Сучасна назва — з 1977 року.

Горовиць Олександр Борисович (1897-1918) - один з керівників Січневого заколоту 1918 року у Києві, під час якого загинув. Боровся проти незалежності України.

Василь Барка (справжнє ім'я Василь Костянтинович; 16 липня 1908, с.Солониця, Полтавська область - 11 квітня 2003, Ґлен Спей, штат Нью-Йорк, США) — відомий український письменник і перекладач.

Народився 16 липня 1908 року в селі Солониця Лубенського району на Полтавщині в козачій родині. З 1917 року майбутній письменник навчався в Лубенському духовному училищі («бурсі»), яке згодом було перетворено в трудову школу. У 1927 році Василь Барка закінчив Лубенський Педагогічний технікум, працював учителем фізики і математики в шахтарському селищі Сьома Рота на Донбасі. У 1928 році через конфлікт з місцевими партійним чиновництвом Василь Барка виїхав на Кубань до міста Краснодар. Там письменник вступив до місцевого педагогічного інституту на філологічний факультет.

У 1930 році у Харкові Василь Барка видав книгу поезій «Шляхи», яка викликала критику комуністичної партії, звинувачення в «буржуазному націоналізмі» і «релігійних пережитках». У 1932 році у Харкові з'являється друга книга Барки «Цехи», яка була вже «ідеологічно правильною». Однак, під тиском обставин, поет обирає «добровільне поетичне мовчання» та продовжує творити для себе.

У 1941 році пішов на фронт добровольцем, в 1942 році був важко поранений, опинився в окупації. Одужавши, працював коректором у газеті. У 1943 році його відправили на примусові роботи до Німеччини. Після закінчення війни відмовився повертатися до СРСР та опинився у таборі для переміщених осіб в Аугсбурзі. У 1947 році перебрався до Франції. У 1950 році за офіційним дозволом Василь Барка переїхав до США, де працював над історією української літератури.

За кордоном, незважаючи на усі складнощі та виклики долі, письменник продовжив свою літературну роботу. Так, впродовж 1946-1947 рр. з'явилися поетичні збірки «Апостоли», «Білий світ». У 1953 році в Нью-Йорку був надрукований перший роман Василя Барки «Рай».

У 1958-1961 рр. письменник працював над романом «Жовтий князь» - першим у світовій літературі професійним прозовим твором, присвяченим Голодомору 1932-1933 рр., що вийшов друком у 1963 році. У 1958-1988 рр. вийшли ліричні збірки «Океан 1» (1959), «Океан 2» (1979), «Лірник», «Свідок сонця шестикрилий» та інші. Драматичну поему в двох томах «Кавказ» (Київ, 1993) Василь Барка вважав найголовнішими у своєму художньому доробку. Також був близький до Нью-Йоркської групи українських поетів.

Помер відомий український письменник 11 квітня 2003 року у містечку Ґлен Спей, штат Нью-Йорк, США

Історична довідка

Ву́лиця Петро́вського — вулиця в Деснянському районі міста Києва, селище Троєщина. Пролягає від вулиці Толстого до вулиці Макаренка.

Петро́вський Григо́рій Іва́нович (22 січня (4 лютого) 1878, с. Печеніги, Харківська губернія, Російська імперія — 9 січня 1958, Москва, РРФСР, СРСР) — український радянський державний і політичний діяч.

Був одним із ініціаторів створення ВЧК та організації Голодомору 1932–1933.

У липні 1917 року ЦК РСДРП(б) направив його до України для боротьби проти Української Центральної Ради. У 1917–1919 роках — народний комісар внутрішніх справ РСФРР, один із організаторів ВЧК. Член російської делегації на мирних переговорах у Бересті, підписав 3 березня 1918 року за РСФРР договір про укладання миру з Німеччиною. З березня 1919 до літа 1938 року — голова ВУЦВК («всеукраїнський староста»).

У квітні 1919 року був одним із керівників операції з жорстокого придушення Куренівського повстання проти більшовиків у Києві.

1922 рік — з боку УСРР підписав Договір про утворення СРСР.

У 1922–1937 роках — один із заступників голови ЦВК СРСР. У 1937–1938 роках — заступник голови Президії Верховної Ради СРСР.

У 1919–1938 роках — член Політбюро ЦК КП(б)У.

Петровський належав до тієї частини партійного і державного апарату УРСР, яке, орієнтуючись на Москву, повністю відкидало ідею українських націонал-комуністів про можливість існування української радянської державності. У серпні 1922 року, представляючи Україну у складі комісії з підготовки союзного договору, повністю підтримав проект Йосипа Сталіна про входження формально незалежних радянських республік до складу РСФРР на автономних правах. У 1923 році під час підготовки конституції СРСР виступив проти позиції Миколи Скрипника, Олександра Шумського, Християна Раковського, спрямованої на побудову державного устрою союзної держави на конфедеративних засадах.

Проведена під керівництвом Петровського, примусова колективізація села й вилучення хліба призвели до Голодомору 1932–1933 років. Був одним із ініціаторів організації Голодомору 1932–1933 років. Наприкінці жовтня 1932 року призначений відповідальним за виконання хлібних заготівель у Донецькій області.

Був головою Всеукраїнського ЦК незаможних селян, займав важливі пости в Комінтерні.

На відміну від багатьох інших старих більшовиків, уник репресій в 1930-ті роки. Похований біля Кремлівської стіни у Москві.

Щавінський Василь Олександрович (1868-1924) - видатний український вчений та колекціонер, хімік за фахом, перший дослідник технологи старовинного живопису.

В молоді роки певний час мешкав в Києві. Свою колекцію живопису північноєвропейських шкіл, а також графіки, старовинної порцеляни, фаянсу і скла, книгозбірню та велике зібрання фотознімків з картин заповів «Київському Національному музею». Сьогодні в колекції Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків (Київ, Терещенківська, 15) зберігається 25 першорядних творів живопису з зібрання Василя Щавінського (частина з них представлена в постійній експозиції європейського мистецтва) та понад 200 гравюр.

В 1915 році В.О. Щавінський увійшов до складу особливої комісії, що вивчала випадки загибелі творів від непрофесійної реставрації, де вперше підняв питання про науковий підхід до реставраційного процесу. Особливу увагу приділяв розробці новітніх методів дослідження, зокрема, спектральному аналізу фарб. Заклав фундамент вивчення техніки давньоруського і українського живопису, а також чорнил літописів і стародруків. Результати досліджень презентував у своїх наукових доповідях. Досліджував причини руйнування фрескового живопису, книг тощо.

Постійно підтримував зв'язки з батьківщиною. Брав участь у формуванні колекції Київського художньо-промислового музею, листувався з М.Ф. Біляшівським та Б.1. Ханенком, став одним з засновників товариства української старовини в Санкт-Петербурзі, збирав українську кераміку. В згаданій вище заяв до ВУАН писав: «Судилося мені значну частину мого віку перебувати за українськими кордонами, але ж я ніколи не покидав думки стати колись хоч у малій пригоді країні, яку я і мій рід завше вважали за рідну».

Історична довідка

Ву́лиця Пугачо́ва — вулиця в Шевченківському районі міста Києва, місцевості Татарка, Загорівщина. Пролягає від вулиці Мельникова до Макарівської вулиці.

Вулиця виникла у 2-й половині XIX століття. Спершу була у складі Мака́рівської ву́лиці (назва з 1869 року). Виокремлена під назвою вулиця Омеляна Пугачова на честь О. І. Пугачова в 1939 році. Сучасна назва — з 1944 року.

Омеля́н Іва́нович Пугачо́в (*1742 — †10 (21) січня 1775, Москва) — донський козацький отаман, один із керівників селянської війни на землях Російської імперії у 1773 — 1775 рр.

Андрій Петрович Ромоданов (*11 листопада 1920, Лубни — †5 серпня 1993, Київ) — український нейрохірург, творець наукової школи, доктор медичних наук, професор, академік АМН СРСР.

Народився 11 листопада 1920 року в місті Лубни Полтавської області (Україна) в сім'ї священика. Українець. У 1937 році його батько був репресований.

Завершив навчання в середній загальноосвітній школі № 138 у Києві. У 1942 році закінчив Київський медичний інститут, евакуйований до міста Челябінська. У роки радянсько-німецької війни був у діючій армії в якості командира санітарної роти полку, начальника окремого медичного санітарного батальйону на Західному і 1-му Українському фронтах.

Після війни в 1946–1949 роках А. П. Ромоданов закінчив аспірантуру, в 1949–1950 роках завідував відділенням Київського інституту психоневрології. У 1950 році став завідувати дитячим відділенням Київського інституту нейрохірургії, в 1951 році — працювати заступником директора з наукової частини, в 1964 році — був призначений директором цього інституту.

Наукові роботи присвячені переважно діагностиці та хірургічного лікування черепно-мозкової травми, питань дитячої нейрохірургії, пухлинних і судинних захворювань головного мозку, епілепсії.

Розробив принципи надання спеціалізованої нейрохірургічної допомоги, і створив перші в Україні спеціалізовані установи для комплексного лікування хворих на епілепсію. Йому також належать дослідження з питань діагностики та лікування наслідків та ускладнень вогнепальних черепно-мозкових поранень, внутрішньочерепних крововиливів.

У 1974 році був обраний дійсним членом (академіком) АМН СРСР.

У 1980-ті роки співробітники Київського інституту нейрохірургії під керівництвом А. П. Ромоданова розробляли питання хірургічного лікування артеріальних і артеріовенозних аневризм головного мозку, хіміотерапії злоякісних внутрішньомозкових пухлин. Інститут став центром

міжнародного співробітництва з нейроонкохіміотерапії. За участю А. П. Ромоданова розроблена ефективна методика відновного лікування порушень рухових функцій після травм, судинних захворювань і видалення пухлин головного мозку; при інституті створено відділ реабілітації і на його базі функціонує перша в СРСР кафедра реабілітації невролого-нейрохірургічних хворих Київського інституту удосконалення лікарів. А. П. Ромоданов є творцем наукової школи нейрохірургів в Україні. Він був головним нейрохірургом Міністерства охорони здоров'я Української РСР.

Поряд з науковою А. П. Ромоданов вів велику громадську роботу. Він обирався депутатом Верховної Ради СРСР, заступником голови Всесоюзного та головою Українського наукових товариств нейрохірургів, був членом виконкому Європейської асоціації нейрохірургів, почесним членом Товариства нейрохірургів імені Х. Кушинга (США), Чехословацького товариства імені Я. Пуркіньє, югославського, португало-іспанського, скандинавського та інших зарубіжних товариств нейрохірургів.

Жив і працював у Києві. Помер 5 серпня 1993 року. Похований на Байковому кладовищі в Києві.

Автор 450 наукових праць, з них 24 монографій, 23 винаходів. Підготував 30 докторів та 52 кандидатів наук.

Доктор медичних наук (1963), професор (1964), Заслужений діяч науки і техніки Української РСР (1970). Лауреат Державної премії Української РСР (1977) та премії ім. М. Н. Бурденка (1982).

В 1993 році його ім'я присвоєне Інституту нейрохірургії АМН України[3].

Історична довідка

Ву́лиця Сема́шка — вулиця у Святошинському районі міста Києва, місцевості Святошин, Академмістечко. Пролягає від проспекту Перемоги до бульвару Академіка Вернадського.

Відрізок вулиці Семашка між проспектом Перемоги і Святошинською площею виник на початку XX століття як частина вулиці 3-тя Просіка (разом із теперішньою вулицею Федора Кричевського). Сучасна назва з 1958 року. Протягом першої половини 1960-х років продовжена до теперішніх розмірів. Сучасна забудова — 1950—90-х років.

Семашко Микола Олександрович (8 (20) вересня 1874, с. Ливінське, Єлецький повіт, Орловська губернія — 18 травня 1949, Москва) — радянський лікар, партійний і державний діяч, академік Академії медичних наук (з 1944) і Академії педагогічних наук (з 1945) РРФСР. 1918 — 1930 — нарком охорони здоров'я РРФСР.

Павлушко́в Мико́ла Петро́вич (30 квітня 1904 — 3 листопада 1937, урочище Сандармох) — студент Київського інституту народної освіти, небіж Сергія Єфремова, ключовий фігурант «процесу Спілки визволення України».

Радянські слідчі органи вважали його засновником і керівником Спілки української молоді (цієї версії Спілка української молоді дотримується дотепер). Жертва сталінських репресій.

Історична довідка

Ву́лиця Тропі́ніна — вулиця в Шевченківському районі міста Києва, місцевість Татарка. Пролягає від Овруцької до Нагірної вулиці.

Вулиця сформувалася наприкінці XIX — на початку XX століття під назвою Якубенківський проїзд, згодом Якубенківський провулок, від прізвища домовласника інженера Олексія Якубенка, інженера та громадського діяча, якому належала земельна ділянка площею близько 2-х гектарів.

Сучасна назва — з 1955 року.

Тропінін Василь Андрійович (*19 (30) березня 1776, с. Карпово, Новгородська губернія — †3 (15) травня 1857) — російський художник-портретист, представник класицизму; до 1823 — кріпак.

Народився у селі Карпово Новгородської губернії. Був кріпаком графа Антона Сергійовича Мініха, потім його зятя — Іраклія Івановича Моркова. У 1798 вступив у Петербурзьку академію мистецтв, де навчався у С. Щукіна.

В Україні жив до 1823, переважно в с. Кукавка (тепер Могилів-Подільського району Вінницької області). У період творчості, пов'язаний з Україною, Тропінін створив жанрову картину — «Весілля в Кукавці» (1810), портрети українських селян — «Дівчина з Поділля», «Українець», «Українка», «Молодий український селянин», «Хлопчик з топірцем», а також портрети Н. та І. Маркових (бл. 1813), портрет сина (бл. 1818).

1823 — звільнений з кріпацтва, оселився у Москві.

Ім'я видатного російського художника В. А. Тропініна при перейменуванні вулиці залишиться вшанованим, оскільки суміжний провулок Тропініна (колишній Єкатерининський) збереже існуючу назву.

Про **Олексія Федоровича Якубенка** відомо, що він був свідомим українцем, близьким до київської Старої громади; у 1883-1884 рр. на доручення родичів та шанувальників Тараса Шевченка підготував комплексний проект благоустрою Шевченкової могили у м. Каневі, включаючи план хати біля неї (відомої як «Тарасова світлиця»), а також наглядав за його здійсненням.

Інженер Якубенко брав активну участь у громадському житті Києва, обирався до Міської думи. На початку XX ст. він мусив за станом здоров'я переїхати до Швейцарії. Перебуваючи там, О. Ф. Якубенко у 1907 р. офіційно оформив пожертву на благодійні потреби значної частини свого великого маєтку на Лук'янівці. Понад 2 гектари його землі надійшли у власність піклування про бідних при парафіяльній Федорівській церкві з метою влаштування тут благодійної школи домоводства з городом та садом. Створений його коштом заклад для дівчат із незаможних родин діяв від 1911 р. до встановлення радянської влади; сам О. Ф. Якубенко до своєї смерті у 1917 р. залишався його попечителем. Нову вуличку, на якій під № 10 звели

будинок для школи домоводства, було названо Якубенківським провулком; у 1955 р. він зазнав довільного перейменування.

Нині по вул. Тропініна, 10 здійснюється відродження соціально орієнтованого закладу «Києво-Лук'янівська школа» при Федорівському храмі, громада якого відновила свою діяльність у колишньому притчовому будинку церкви. З огляду на це вважаємо за доцільне повернути сучасній вул. Тропініна її історичну назву - Якубенківська. Це також стане знаком вшанування пам'яті Тараса Шевченка з нагоди 155-ї річниці його кончини.

Зазначимо, що вказана вулиця є порівняно короткою (13 номерів будинків); ідею відновлення історичного топоніму підтримують численні мешканці Лук'янівки і, зокрема, самої вулиці.

Історична довідка

Делега́тський прову́лок — провулок у Шевченківському районі міста Києва, місцевість Татарка. Пролягає від Овруцької вулиці до кінця забудови.

Від свого утворення на початку XX ст. до 1955 р. сучасний Делегатський провулок (місцевість Лук'янівка, Шевченківський район) мав історичну назву «**Федорівський провулок**». Сучасну назву було надано під час масових змін топоніміки м. Києва цілком довільно; Делегатський провулок, вочевидь, відобразив своїм найменуванням реалії радянського громадсько-політичного життя.

В попередній назві вбачають відображення імені Федорівського храму-духовного й доброчинного осередку значної парафії на Лук'янівці, розташованого неподалік, на розі Овруцької та Багговутівської вулиць (таке тлумачення наведене, зокрема, у довіднику «Вулиці Києва» за ред. А. Кудрицького, Київ, 1995, с.63).

З іншого боку, провулок пролягав уздовж межі колишньої садиби видатного благодійника і українського громадського діяча, інженера О. Ф. Якубенка, котрий був одним з ініціаторів найменувань нових топонімічних об'єктів на Лук'янівці. Є підстави припустити, що Федорівський провулок, крім імені церкви, втілював пам'ять про батька мецената - шанованого українця-киянина Федора Якубенка.

Федорівський храм на Лук'янівці у 1935 р. був зруйнований, але нині Федорівська православна громада відновила свою діяльність у колишньому притчовому будинку церкви; археологічними пошуками виявлено збережені підземні святилища храму, відомі як «Київський Єрусалим».

Зазначимо, що вказаний провулок є порівняно коротким (12 номерів будинків); ідею відновлення історичного топоніму підтримують численні мешканці Лук'янівки і, зокрема, самого провулку.

Історична довідка

Прову́лок Миха́йла Ре́ута — провулок у Печерському районі міста Києва, місцевість Звіринець. Пролягає від Лейпцизької вулиці до тупика. Має відгалуження, яке виходить на вулицю Добровольчих батальйонів.

Провулок виник у середині XX століття під назвою 665-й Новий. З 1955 року — частина провулку Панфіловців. Відокремлений (через перерву у проляганні провулку Панфіловців) під сучасною назвою — з 1965 року.

Реут Михайло Венедиктович (1882 - 1940) - робітник, з 1903 року (з перервами) жив і працював у Києві. За фахом кравець. Заснував київську профспілку кравців. У 1917 році - член київського комітету РСДРП(б), а також член виконкому Київської Ради робітничих депутатів. Боровся проти незалежності України. Згодом обіймав ряд керівних партійних посад. У 1920-і рр. - директор Київського міського банку.

Беринда Памво (після 1551, Самбірщина- 1632, Київ) - видатний український культурний та громадський діяч, письменник, поет, мовознавець, лексикограф, педагог, друкар і гравер, головний друкар Києво-Печерської лаври у 1620-1632 рр. з титулом «Архитипограф св. Лаврьі». Автор словника «Лексикон словеноросскій і імен толкованіє» (1627) - найвизначнішого досягнення староукраїнського друкованого словникарства.

Народився після 1551 року на Прикарпатті. Світським ім'ям Беринди було Павло. При постриженні в ченці Павло Беринда прийняв ім'я Памво. Освіту, за припущеннями дослідників, здобув у Львівській братській школі. Був одним із найосвіченіших діячів і свого часу, володів 12-ма мовами. Будучи активним діячем Львівського братства, у 1613-1619 рр. працював у братських друкарні і школі. Восени 1619 року на запрошення архімандрита Києво- Печерської лаври Єлисея Плетенецького переїхав до Києва і назавжди оселився в Києво- Печерській лаврі. Був головним друкарем, редактором і перекладачем у Києво-Печерській друкарні. Крім того, у Києві Беринда також викладав у братській школі, був активним учасником гуртка інтелектуалів, що сформувався у ті часи довкола Києво-Печерського (монастиря.

Під безпосереднім керівництвом Памви Беринди лаврська друкарня видала понад 11 фундаментальних творів релігійного, історичного та полемічного характеру. Серед них і видатна праця самого Беринди «Лексикон словеноросскій і імен толкованіє».

Крім того, Памво Беринда - один із основоположників української шкільної драми. Саме він ввів до жанру декламації елементи драматичної вистави (поєднання декламування з діями, співом та театральним реквізитом).

Помер у 1632 році у Києві, похований на території Києво-Печерської лаври.

Інформаційна довідка

Проспе́кт Геро́їв Сталінгра́да — проспект в Оболонському районі міста Києва, житловий масив Оболонь. Пролягає від шляхопроводу на Московському проспекті до Північної вулиці.

Проспект запроектований наприкінці 60-х років XX століття під назвою *Набережна (№ 2)*, з 1970 року — *Набережна Славутича*, оскільки у початковій частині проходить поблизу берегу Дніпра.

Сучасна назва на честь Сталінградської битви — з 1982 року.

Не применшуючи значення битви на Волзі 1942-1943 років у Другій світовій війні та враховуючи позицію Українського інституту національної пам'яті, комісія з питань найменувань визначилась, що ім'я Сталіна не може залишатись у назві київської вулиці.

Івасюк Володимир Михайлович (нар. 4 березня 1949, Кіцмань, Чернівецька область, УРСР — пом. 24/27 квітня 1979, Брюховицький ліс під Львовом, УРСР) — український композитор і поет. Герой України (2009, посмертно).

Один із основоположників української естрадної музики (поп-музики). Автор 107 пісень, 53 інструментальних творів, музики до кількох спектаклів.

18 травня 1979 його тіло було знайдене повішеним у Брюховицькому лісі під Львовом. Офіційна версія — самогубство — підлягала сумніву громадськості як 1979, так і тепер. Відповідно до неофіційної версії, смерть Івасюка була вбивством, виконаним КДБ за наказом вищого керівництва СРСР. Похорон Володимира Івасюка 22 травня 1979 у Львові перетворився на масову акцію протесту проти радянської влади.